

KONFLIKT Z DEMOKRACJĄ

Scenariusz działań do spektaklu *Tragedia Coriolanusa* w reż. Marty Streker

KIEDY

przed obejrzeniem spektaklu, najlepiej w okresie tygodnia

DLA KOGO

III klasa gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalne

CZAS

1,5 godziny

GDZIE

w sali, gdzie jest trochę wolnej przestrzeni do zajęć ruchowych (można odsunąć ławki)

POTRZEBA

szary papier w arkuszach, flamastry

TRAGEDIA CORIOLANUSA,

to dramat człowieka uwikłanego w politykę. Żołnierza, który po wojnie nie potrafi odnaleźć się w otaczającej go rzeczywistości. Rzeczywistości, którą rządzą zupełnie inne zależności niż te z pola walki. A jak to wygląda we współczesnym świecie? Czy jednostka ma prawo decydować o losach mas? A może władza bez ludzi nie mogłaby istnieć?

CORIOLANUS-POLITYK NASZYCH CZASÓW (25 min)

Jakie cechy powinien posiadać polityk w demokratycznym państwie? Jakie ma zadania? O co i o kogo powinien zadbać? Co z Waszego punktu widzenia wydaje się najistotniejsze?

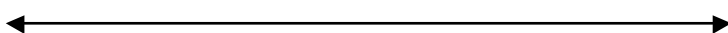
Podziel klasę na zespoły kilkuosobowe. Grupy mają za zadanie stworzyć program wyborczy Coriolanusa, w którym ujęte zostaną problemy według nich najistotniejsze z punktu widzenia współczesnej polityki. Uczniowie mogą stworzyć billboard wyborczy, o którym opowiedzą lub spot telewizyjny. Po przedstawieniu programu stwórz możliwość debaty. Uczniowie mogą zadawać pytania i dyskutować na temat danego programu wyborczego.

OŚ DEMOKRACJI (10 min)

Narysuj oś. Na jednym krańcu znajduje się władza, na drugim społeczeństwo. Gdzie na osi umieścilibyście polityka, którego program wyborczy przed chwilą stworzyliście? Co stanie się jeśli będziemy oddawać władzę jednostce, a co jeśli będzie ona całkowicie po stronie społeczeństwa? Jakie powstają zagrożenia w obu skrajnościach?

SPOŁECZEŃSTWO

WŁADZA

TEATR
BOGUSŁAWSKI
KALISZ
TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego

PSYCHOLOGIA TŁUMU (15 min)

Pokaż uczniom kilka obrazów Pietera Bruegla:

- „Przysłowia niderlandzkie” (<https://www.google.com/culturalinstitute/beta/asset/the-dutch-proverbs/WwG8mD89xbELbQ?hl=pl>)
- „Wino w Dniu Świętego Marcina” (https://pl.wikipedia.org/wiki/Wino_w_Dniu_%C5%9Awi%C4%99tego_Marcina#/media/File:Brueghel_The_Wine_Of_Saint_Martins_Day_Private_Collection_Madrid.jpg)
- „Walka karnawału z postem” (<https://www.google.com/culturalinstitute/beta/asset/the-fight-between-carnival-and-lent/ZwEty4gd9u-LrUA?hl=pl>)

Co myślicie patrząc na te obrazy? W jaki sposób przedstawieni są ludzie na tych obrazach? Czy przypominasz sobie w jaki sposób tłum był traktowany w utworze Szekspira? Jaką moc ma tłum? Czy można nim manipulować? Czy przychodzą Wam do głowy jakieś sytuacje, w których tłum odegrał znaczącą rolę?

INSTALACJE (15 min)

Uczniowie losują w grupach cytaty, które odnoszą się kontekstowo do wcześniejszych rozważań. (Załącznik nr 1). Stwórzcie instalacje zainspirowaną wylosowanym tekstem, wykorzystując do tego znajdujące się w sali krzesła.

ANALIZA SCEN (15 min)

Podziel uczniów na grupy. Każda z grup otrzymuje scenę z dramatu do przeanalizowania. Przeczytajcie fragmenty scen z dramatu (Załącznik nr 2). Jak je rozumiecie? Co w tym tekście wydaje się dla Was istotne? Zastanówcie się, jakie cechy Coriolanusa są wyraźnie widoczne w czytany przez Was fragmencie?

TRAGEDIA CORIOLANUSA (10 min)

Wróćmy do spektaklu. Na czym polegała Waszym zdaniem tragedia tytułowego bohatera?

PEDAGOG TEATRU OLA RAJSKA

Mgr psychologii, arteterapeutka Polskiego Instytutu Ericksonowskiego, wykładowczyni Społecznej Akademii Nauk w Łodzi. Współautorka i koordynatorka projektów „Lata w teatrze” w Bralinie i Białym Zdroju. Współpracowała z Teatrem Dzieci Zagłębia im. Jana Dormana w Będzinie i Teatrem Brama w Goleniowie, pracując przy programach edukacyjnych. Współpracuje, jako tutor w projekcie „Teatroteka Szkolna”, z Instytutem Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie. Obecnie opracowuje program edukacyjny dla Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu.

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
[facebook.com/
TeatrBoguslawskiego](https://facebook.com/TeatrBoguslawskiego)

„GDZIE PYCHA TAM BĘDZIE I HAŃBA,
A GDZIE POKORA TAM MĄDROŚĆ”

„RÓWNIE DOBRZE MOŻECIE WZNIEŚĆ
KIJE PRZECIW NIEBIOŚOM, JAK
PRZECIW PAŃSTWU, KTÓRE PÓJDZIE
SWOJĄ DROGĄ”

AKT II SCENA II

(...)

COMINIUS [COMINIA]

Odrzucił z pogardą

Nasze wojenne łupy i spoglądał na drogocenne przedmioty, jak gdyby

Widział w nich tylko śmiecie tego świata.

Chce mniej, niż nędza mogłaby udzielić:

Nagrodę czynów widzi w ich spełnieniu

I czas poświęca na to.

(...)

MENENIUS

Coriolanie, jest wolą senatu,

Abyś konsulem został

CORIOLANUS

Życie moje

I służba do nich należą niezłomnie

MENENIUS

Zostaje tylko jedno, byś przemówił

Do ludu.

CORIOLANUS

Błagam, dajcie mi opuścić ten zwyczaj. Przecież nie mogę narzucić

Tej szaty, stanąć przed nimi półnago

I – powołując się na moje rany –

Błagać o głosy ich. Proszę gorąco,

Abym nie musiał tego czynić.

SICINIUS [SICINIA]

Panie,

Lud musi oddać swe głosy. Nie zechce

Ustąpić ani o włos od obrzędu.

MENENIUS

Nie żądaj, aby ustąpili. Odejdź

I uczyni wszystko, jak każe obyczaj,

Przyjmując godność tak jak poprzednicy,

Zgodnie z przyjętą tradycją.

(...)

CORIOLANUS

Więc mam paplać do nich:

„To uczyniłem, tego dokonałem”

I ukazywać zagojone rany –

Które winienem przecież kryć – jak gdybym

Dawał się zranic jedynie dlatego

By zyskać głos ich.

(...)

SICINIUS [SICINIA]

Wiec oskarżamy cię o to, że chciałeś,
Zniszczywszy Rzymu odwieczne urzędy,
Przywłaszczyć władzę i zostać tyranem,
Co cię przemienia w zdrajcę w oczach ludu.

CORIOLANUS

Co? Zdrajcę?

Ognie z dna piekieł niech ten lud pochłona!
Nazwać mnie zdrajcą! Oszczerczy trybunie!

(...)

Nie kupię łaski ich za dobre słowo
Ani nie będę deptał mego męstwa,
Choćby mi chcieli ofiarować wszystko
Za jedno moje „ Dzień dobry!”

WSZYSCY PLEBEJUSZE

Precz z nim! Wygnany! Niechaj tak się stanie!

(...)

BRUTUS

Można rzec tylko, że został wygnany
Jako wróg ludu i własnej ojczyzny.
Niech się tak stanie!

(...)

CORIOLANUS

O sforo kundli, której
Oddechem brzydzą się jak wyziewem
Trzęsawisk! (...)
Ja Was wypędzam. Tutaj zostańcie, niepewni!
Niech Wam drżą serca od byle pogłoski!
A wróg kołyszac piórami na hełmach,
Niechaj wachluje Was wpędzając w rozpacz. (...)
Wyście sprawili, że gardzę tym miastem. Spójrzcie, oto moje plecy.
Wszędzie dokoła jest świat!

CORIOLANUS

(...)

Gdybym się lękał śmierci, wówczas pewnie
Ciebie unikałbym najbardziej z wszystkich
Ludzi na ziemi. Lecz szczerą nienawiść
I chęć pełnego wyrównania wszelkich rachunków z tymi,
Którzy mnie wygnali,
Sprawiły, że tu stanąłem przed Tobą.
Jeśli więc nosisz w sercu swym nienawiść,
A chcesz odpłacić mi za swoje krzywdy
I za zhańbienie ojczyzny, nie czekaj
Lecz wykorzystaj to moje nieszczęście.
Weź mnie w swą służbę z pożytkiem dla siebie,
Gdyż będę walczył z mą zgniłą ojczyzną
Wściekle jak wszystkie złe duchy podziemne.
Jeśli nie zechcesz na to się odważyć
Lub losu więcej nie pragniesz wyzywać,
Wiedz, że mnie takie życie już obrzydło
I chętnie gardło moje ofiaruję
Tobie i dawnej twojej nienawiści.

AUFIDIUSZ

(...)

Jeśli więc zechcesz niezrównany panie,
Swą własną zemstę prowadzić do boju,
Zabierz połowę mych sił i tak działaj,
Jak ci podpowie twoje doświadczenie,
Gdyż znasz krainy twej siłę i słabość.
Uczyń co zechcesz: ruń na bramy Rzymu.

(...)

Witam Cię po tysiąc razy.
Mym przyjacielem większym jesteś dzisiaj,
Niż byłeś wrogiem – a było to wiele!